

Ткаченко П.І., Старченко І.І., Білоконь С.О.

**Доцільність вивчення особливостей ембріогенезу язика для кращого розуміння ролі етіологічних чинників у виникненні його захворювань
ВДНЗУ “Українська медична стоматологічна академія” (м. Полтава)**

Для розуміння суті патологічних процесів, зокрема порожнини рота, крім знання топографо-морфологічних, гістологічних і гістохімічних відмінностей будови її тканин, важливе значення має встановлення особливостей розвитку та розмежування окремих органів і анатомічних утворень зазначеної ділянки в процесі ембріонального розвитку.

В цьому контексті цікавим, з нашої точки зору, є вивчення ембріогенезу та вікових змін будови язика людини, який, являючись поліфункціональним м'язовим органом і приймаючи участь в жуванні, ковтанні, сприйнятті смаку та формуванні мови, має складну анатомо-гістологічну структуру, окремі складові якої досить добре вивчені. Однак, вікова динаміка з характерним для неї переходом організму в інший режим функціонування, супроводжується перебудовою його органів та систем, в тому числі і язика.

Враховуючи нерідкість випадків пухлинного ураження цього органу, прогресуючі з віком порушення смакосприйняття, функції мовоутворення, актуальним, на наш погляд, є вивчення його анатомо-морфологічних, гістохімічних і імуногістохімічних змін в період ембріонального розвитку, що, ймовірно, є базовою основою, яка визначає вірогідність виникнення структурної патології язика та його дисфункції протягом постнатального періоду.

На базях кафедр дитячої хірургічної стоматології з пропедевтикою хірургічної стоматології і патоморфології з секційним курсом ВДНЗУ “Українська медична стоматологічна академія” (м. Полтава) розпочато дослідження, метою якого стало детальне вивчення структурних особливостей окремих ділянок язика в різні періоди ембріогенезу та

визначення їх взаємозв'язку із виникненням патологічних станів цього органу протягом життя людини.

Нами проведено вивчення 10 препаратів язика ембріонів людини в період від 16 до 18 тижнів внутрішньоутробного розвитку, отриманих після штучного переривання вагітності за соціальними показаннями. Матеріал для морфологічного вивчення готувався за власними методиками. На даному етапі використовувалися описові методи дослідження.

На теперішній час отримані певні результати, які дозволяють констатувати, що на 16-18 тижнях гістації втутрішньоорганна будова язика в різних топографоанатомічних відділах (кінчик, тіло, корінь) суттєво відрізняється. В першу чергу це стосується співвідношення між стромальним, м'язовим і залозистим компонентом та особливостей будови слизової оболонки. Загалом, за окремими з наведених вище показників внутрішня будова язика в цей період ембріогенезу суттєво відрізняється від будови язика дорослої людини.

В подальшому для більш ґрунтового осмислення цих змін планується додаткове використання в комплексі досліджень макроскопічного (описового та планіметричного), гістотопографічного, гістологічного, імуногістохімічного і статистичного методів в інші терміни ембріогенезу.

Сподіваємось, що результати, отримані вподальшому, дозволять встановити провідні механізми, які впливають на розвиток патології язика, обумовленої його структурно-функціональними змінами. Це відкриває перспективу для вивчення патогенезу деяких патологічних процесів як дизонтогенетичного, так і набутого характеру.